

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Novela zákonů o územních samosprávných celcích

Ing. Miroslav Veselý
Ministerstvo vnitra

Základní informace

Důvody předložení

- Nález Ústavního soudu k problematice odměňování zastupitelů
- Praktické aplikační zkušenosti z řešení naléhavých společenských problémů (COVID-19, tornádo na Moravě, rostoucí inflace)
- Zkušenosti MV, náměty vzešlé z diskusí se zájmovými sdruženími samospráv (SMO, SMS, Asociace krajů, Sdružení tajemníků) i s jednotlivými představiteli obcí a krajů

Termíny

- Nutno schválit do 31.12.2023 (termín daný Ústavním soudem)
- Aktuálně po prvním čtení v PS

Základní informace

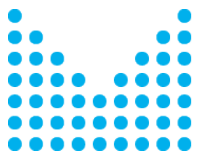
Tematické zaměření novely:

1. Společenství obcí jakožto kvalifikovaný dobrovolný svazek obcí pro řešení určitých specifických úkolů

2. Změny v oblasti odměňování (automatická valorizace)

3. Možnost „operativního“ rozhodování v případě mimořádných situací

4. Ostatní praktické změny (zvýšení majetkových limitů pro povinné rozhodnutí zastupitelstva, úpravy vedení obce v době tzv. volebního mezidobí apod.)

Společenství obcí I.

Charakteristika:

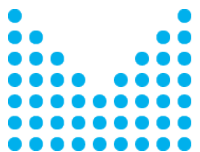
- Specifická forma dobrovolného svazku obcí (nikoli samostatný typ právnické osoby)
- Postavení společenství obcí vzniká po splnění zákonných podmínek zápisem do rejstříku dobrovolných svazků obcí vedeného krajským úřadem

Úkoly společenství obcí:

- a) Zajišťování koordinace veřejných služeb na území členských obcí a strategického rozvoje tohoto území. Za tímto účelem vytváří **Strategii rozvoje společenství obcí**
- b) Zajištění zaměstnance, který bude jménem členské obce vykonávat správní činnosti (tzv. **létající úředník**)

Společenství obcí II.

Podmínky vzniku

- a) členy je alespoň 15 obcí (**původně navrhováno 20**), nebo
- b) alespoň tři pětiny všech obcí ze správního obvodu ORP, jestliže se v tomto správním obvodu nachází méně než 30 obcí

- Obec může být členem **pouze jednoho společenství obcí**
- Členy mohou být jen **obce ze správního obvodu jedné ORP**
- Ve správním obvodu ORP může vzniknout jen **jedno společenství obcí**; nachází-li se ve správním obvodu ORP více než **40 obcí**, mohou v něm vzniknout **2 společenství obcí**, v případě více než 60 obcí mohou vzniknout **3 společenství** a v případě více než 80 obcí mohou vzniknout **4 společenství**
- MV může v případě potřeby upravit obvody ORP

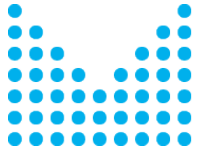

Společenství obcí III.

„Létající úředník“

- Zaměstnanec společenství obcí (musí splnit podmínky úředníka územního samosprávného celku)
- Členská obec může v souladu se stanovami společenství a interními normami **využít tohoto zaměstnance k výkonu svých správních činností**
- Tyto správní činnosti jsou **vykonávány jménem obce** (nikoli jménem společenství), proto za tento výkon navenek odpovídá obec
- Úkoly ukládá tajemník obecního úřadu (případně starosta)

Změny odměňování I.

Automatická valorizace

- Opouští se stávající systém určování odměn v nařízení vlády (=výše odměny závislé na rozhodnutí vlády)
- Nově budou odměny vypočítávány dle **stanoveného vzorce**, vycházejícího z průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství a podle velikostní kategorie obcí

Dovolená

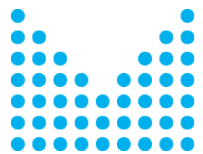
- Nově bude i uvolněnému členu zastupitelstva, který má zaměstnavatele, automaticky uhrazena poměrná část nevyčerpané dovolené za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce (dle stávající úpravy musí člen zastupitelstva o proplacení žádat)

Distanční účast na jednání obecních orgánů I.

1. Musí ji *předem* **umožňovat** **jednací řád** zastupitelstva/rady obce
2. Jednací řád musí stanovit též **podrobnosti pro distanční účast**
  - Důvod: Každá obec si musí sama zvážit, zda si distanční účast „může dovolit“ (zejména s ohledem na technické možnosti)
  - Stanovení technických i jiných podmínek (případy, kdy se distanční účast sama „aktivuje“ - typicky situace jako nouzový stav apod., kdo o užití distanční účasti rozhoduje za běžných okolností atd.)
3. **Záměrně není omezena jen na určité situace** typu krizové stavy (záleží na dané obci a jejích individuálních potřebách)

Distanční účast na jednání obecních orgánů II.

(pokračování)

4. O distanční účasti na konkrétním zasedání musí být **rozhodnuto předem**
(není možné ji připustit či zakázat až při samotném jednání zastupitelstva);
z důvodu ochrany zastupitelů před ad hoc (účelovými) změnami
5. Výslovně se stanoví, že člen zastupitelstva **má vždy právo** účastnit se zasedání zastupitelstva osobně
Pokud by takové právo neměl, znamenalo by to pro obec povinnost zajistit technické podmínky
(zejména příslušnou elektroniku atd.) všem zastupitelům individuálně
6. Distanční účast **není nároková** (pokud ji nárokovou neučiní jednací řád)

Pravomoci starosty pro řešení "mimořádných situací"

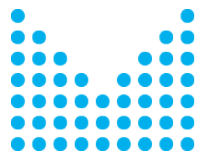
V případě mimořádné události u nebo v případě krizového stavu:

- Starosta bude oprávněn **vykonávat pravomoci, které jinak náležejí do tzv. zbytkové působnosti rady obce** (§ 102 odst. 3)
- Bude možné **zrychleně svolat zasedání zastupitelstva** (zveřejnění informace po dobu pouze dvou dnů)

Poznámka:

Úprava je vztažena k mimořádné události podle ZIZS a krizovému stavu podle KZ

Zvýšení limitů pro vyhrazené rozhodování zastupitelstva obce

- Stávající hranice pro povinné rozhodování zastupitelstva o určitých právních jednáních je nyní 20 000 Kč (§ 85)
- Tato hranice již dnes neodpovídá cenovým (hodnotovým) poměrům z doby přijetí zákona o obcích (mimo jiné souvislost s aktuální vysokou mírou inflace)
- Navrženo 5násobek (100 000 Kč)

Úprava správy obce v době "volebního mezidobí"

Dosud: Úkoly plnil dosavadní starosta (místostarosta) do zvolení nového a současně dosavadní rada do zvolení nové rady (všech členů). **Problém se situací, kdy již byl zvolen nový starosta, ale dosud v obci fungovala dosavadní rada obce** (nedošlo ke zvolení všech nových členů).

Nově: Veškeré nové obecní orgány (nový starosta a rada) se ujímají výkonu funkcí současně, zvolením posledního z těchto orgánů (do té doby vede obec dosavadní starosta i rada). Tím bude vyloučena nepraktická koexistence nového starosty a dosavadní rady.

Poznámka: Za zvolení nové rady postačí zvolení nadpoloviční většiny všech členů, bude-li alespoň jeden z nich starosta i alespoň místostarosta

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Děkujeme za Vaši pozornost.